

[Hækkerup.]

kan sættes Arbejder i Gang. Jeg skal ogsaa indrømme, at der sikkert findes Landkommuner, som kan — og vilde staa sig ved — at sætte Arbejder i Gang, jeg tænker her navnlig paa en Forbedring af Vejene, eventuelt en Opfyldning af den ene Landevejsgrøft, Anlæg af Cyklestier og lignende, alt sammen Ting, som bidrager til at lette Samkvemmet og derigennem bliver en Samfundsværdi og alt sammen Arbejder, ved hvis Udførelse den væsentligste Udgift vilde være Arbejdslønnen. Men for mange Købstadkommuner gælder det, at disse Muligheder næsten er udtømt, i alt Fald er de overalt begrænsede, og vi lovgiver jo ikke her for et enkelt Aar. Jeg maa derfor hævde, at Kommunernes Bevillingsret efter Lovforslagets § 2 er alt for begrænset, Skalaen maa ændres saaledes, at der bliver mere Ligelighed for de enkelte Kommuner, for det kan ofte være saaledes, at der i en lille Landkommune er lige saa stor Trang til Hjælpekassehjælp som i en større Bykommune. Jeg finder det ogsaa nødvendigt, at vi faar en mere vidtrækkende Ventilbestemmelse for særlige Forhold end den, der er fastsat i Lovforslaget, og hvorefter Kommunerne med Indenrigsministerens Samtykke kan forhøje de tilladte Beløb med 20 pCt.

Bestemmelserne i Lovforslagets § 4 er ligeledes af afgørende Betydning. Her er fastsat et Maksimum for Ydelsen til de enkelte, og der er 3 forskellige Sæts, efter som de trængende bor i Hovedstaden, i Bykommuner eller i Flækker og Landkommuner, og Ydelserne er henholdsvis 400, 350 og 250 Kr. pr. Familie for et Aar, og for enligstillede det halve. Maa jeg angaaende de enligstillede sige, at dette Spørgsmaal til en vis Grad er blevet aktuelt gennem de sidste Par Ugers Hjemløse-Bevægelse. Dette, at saa mange unge Mennesker færdes paa Landevejene, er vel for øvrigt et Vidnesbyrd om, at Hjælpekasse-loven i alt Fald ikke bliver misbrugt til at holde de unge hjemme, for hvis de fik Hjælpekassehjælp, vilde de jo ikke gaa ud paa Landevejen. Men jeg kan ogsaa i denne Forbindelse sige, at de, der færdes paa Landevejene, ikke i særlig Grad vedkommer Hjælpekassen, de kan hjælpes paa anden Maade, ved at man søger for fornuftige Herberger og Forplejningsstationer rundt omkring. Nede i min Kommune har vi indrettet en Forplejningsstation, der faar Tilskud fra Kommunen, noget Tilskud fra de omliggende Kommuner og i øvrigt oprettholdes ved private Bidrag. Denne Forplej-

ningsstation er saaledes indrettet, at enhver rejsende, der kommer, faar gratis Aftensmad, gratis Nattelogi og gratis Morgenmad, de kan saaledes bo gratis 1 Nat og faa 2 gratis Maaltider Mad, saa maa de gaa videre og maa ikke komme der de første 3 Maaneder. Hvis man rundt omkring i Landet vilde indføre noget lignende, tror jeg, det vilde lette de vejfarendes Vilkaar i høj Grad. Men der er i øvrigt det triste, at de vejfarende nu ikke mere som tidligere har det gamle Svendehaab at kunne faa Arbejde i en eller anden By, Mulighederne er nu spærrede, og desuden er man gennem Telefon og Arbejdsanvisningskontorer som Regel underrettet om Arbejdsmulighederne de forskellige Steder.

Det er altsaa ikke særligt de unge enligstillede, jeg tænker paa, naar jeg taler om Maksimalydelsen til de enkelte. Jeg tænker paa de ældre enligstillede, som er svage, sygelige og i det hele taget har det daarligt, thi de har navnlig i arbejdsstrange Tider langt sjældnere end de yngre Lejlighed til at kunne tage fat; for mange af dem er Tilværelsen overmaade trang, og derfor forslaar de 125 Kr., som her stilles til Raadighed i Løbet af et Aar, ikke ret meget. Men Lovforslaget er dog ikke værst ved de enligstillede, min Hovedindvending imod det er den Begrænsning, der er fastsat for Familieforsørgere. Jeg finder det ganske urimeligt, at Lovforslaget er fastsat saaledes, at en Familie faar lige meget i Hjælp, enten den bestaar af 2 eller 10 Personer. Ugifte og Ægtepar uden Børn kan dog, naar der ikke stødter Sygdom til, i al Almindelighed klare sig, har i alt Fald ofte Betingelser derfor, selv i en Krisetid, thi kan Manden ikke faa Arbejde, kan Hustruen undertiden faa det, de er saaledes ikke saa særligt at beklage. Men de, der er at beklage, er Familierne med de mange Børn. Det er ikke ualmindeligt, at en Familie har 7—8 eller flere Børn, og det er gennemgaaende de fattige, der har de fleste Børn; man kan maaske ogsaa omvendt sige, at det er de mange Børn, der er Aarsag til Fattigdommen, og desværre er det jo saaledes, at Børnebegrænsningens Kunst endnu ikke er trængt ned til Samfundets daarligst stillede. I Betragtning af alt dette finder jeg Maksimumsydelsen baade vilkaarlig og uretfærdig, for hvad vil det egentlig sige, at en Familie har 8—10 Børn? Det betyder, at Hustruen i al Almindelighed er svag og overanstrengt, svækket af de aarlige Barnefødsler, af Nattevaagen, Næringssorger og Familiebekymringer. Det betyder ogsaa, at Manden tidt er opslidt, at han ogsaa har sine